

Op Stapel 2025-16

28 november 2025

- › *In de rubriek [Op Stapel](#) geven de collega's van de afdeling Beleid en Belangenbehartiging kort toelichting bij ontwerpregelgeving die eerstdaags wordt behandeld in het Vlaams Parlement (decreten) of door de Vlaamse Regering wordt goedgekeurd (besluiten).*

De toelichting geeft de stand van zaken weer bij het afsluiten van de onderhandelingen in Sectorcomité X. Definitief uitsluitel kan uiteraard alleen de tekst geven die in het Belgisch Staatsblad wordt gepubliceerd.

Voor bijkomende inlichtingen kunt u terecht bij:

GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Beleid en Belangenbehartiging
Team Beleidsthema's en Onderhandelingen

Joachim Van Tilburg en Els Supply (wat de toelichting betreft)
joachim.van.tilburg@g-o.be els.supply@g-o.be

Geert Spiessens (wat het standpunt van het GO! betreft)
geert.spiessens@g-o.be

In deze aflevering:

Besparingen rond kinderdagverblijven en voor- en naopvang in Brussel.

› **Besparingen rond kinderdagverblijven en voor- en naopvang in Brussel**

Om de begroting Onderwijs voor 2026 uitvoerbaar te maken, wil de Vlaamse regering enkele besparingen uitvoeren. In dit geval gaat het om een besparing op de financiering van het personeel dat instaat voor de voor- en naopvang in Nederlandstalige basisscholen en de kinderdagverblijven van het gemeenschapsonderwijs in Brussel.

Heel concreet houdt dit het volgende in:

- Vanaf 1 september 2026 ontvangt het GO! **geen financiering** meer voor hun personeel dat instaat voor de voor- en naopvang in Nederlandstalige basisscholen in Brussel.
- Vanaf 1 september 2026 ontvangt het GO! **geen bijkomende financiering** meer vanuit Onderwijs voor de aanstelling van personeel in de kinderdagverblijven van het gemeenschapsonderwijs, gelegen in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

Protocol van *het Gemeenschapsonderwijs* bij het voorontwerp van decreet tot wijziging van meerdere decreten over het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, wat betreft de studietoelagen in het hoger onderwijs, de kinderdagverblijven en voor- en nabewaking in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad

Het Gemeenschapsonderwijs geeft een protocol van niet-akkoord bij het voorontwerp van decreet tot wijziging van meerdere decreten over het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, wat betreft de studietoelagen in het hoger onderwijs, de kinderdagverblijven en voor- en nabewaking in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Het zijn de artikelen 11 en 12 over respectievelijk de Kinderdagverblijven van het Gemeenschapsonderwijs in Brussel en de personeelsleden tewerkgesteld in de voor- en nabewaking in de Nederlandstalige basisscholen van het Gemeenschapsonderwijs in Brussel, die ons tot dit protocol van niet-akkoord brengen. **Het Gemeenschapsonderwijs kan hier niet mee akkoord gaan en vraagt deze maatregelen te schrappen.**

Om te begrijpen waarom de Brusselse kinderdagverblijven van het Gemeenschapsonderwijs deze bijkomende middelen vanuit Onderwijs krijgen, is het nodig om terug te kijken in de geschiedenis. We verwijzen hiervoor naar *“la liberté du père de famille”*, een concrete afspraak in 1970-1976 binnen het pakket dat de eerste staatshervorming mogelijk maakte, met onder meer het herstel van vrije schoolkeuze in Brussel. Ouders in Brussel konden opnieuw vrij kiezen tussen Nederlandstalig of Franstalig onderwijs, zonder dat de taalverklaring en taaltoezicht hun keuze blokkeerden.

Om de keuze voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel effectief mogelijk én aantrekkelijk te maken, waren er uiteraard voldoende Nederlandstalige scholen nodig. “*La liberté du père de famille*” diende als politieke druk om de Nederlandstalige kinderopvang in Brussel te ondersteunen (wegens het doorstroomeffect naar het Nederlandstalig onderwijs) en het aanbod van Nederlandstalige scholen te vergroten. Nederlandstalige kinderdagverblijven in Brussel vielen zodoende onder de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Onderwijs. Omdat er toen nog geen normen waren voor kinderdagverblijven, werden er herenhuizen aangekocht waarin mini-crèches werden opgericht die verbonden waren aan een school van het Gemeenschapsonderwijs. De kinderen worden daar over meerdere ruimtes opgevangen, waardoor er in verhouding veel personeel nodig is om opvang te verzekeren.

Sinds het decreet kinderopvang in 2012 vallen de Nederlandstalige kinderdagverblijven in Brussel onder de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Welzijn en moeten ze beantwoorden aan de normen van het Agentschap Opgroeien. Concreet betekent dit dat elk kinderdagverblijf moet voldoen aan verschillende criteria: buitenruimte, veiligheid en 2VTE per 18 kindplaatsen (dus zijn zeer veel grotere werkvloeren nodig in vergelijking met de huidig in gebruik zijnde ruimtes in herenhuizen).

Omdat de Brusselse mini-crèches gekoppeld aan scholen van het Gemeenschapsonderwijs om historische redenen niet voldeden aan de normen van Opgroeien, werkte de betrokken scholengroep samen met de bevoegde kabinetten en beleidsdomeinen een masterplan tot volledige transitie uit.

Binnen dit masterplan werd de voorbije twee legislaturen gewerkt aan een transitie van de mini-crèches naar grotere kinderdagverblijven die conform de normen van het Agentschap Opgroeien zijn. Zo investeerde de scholengroep, zowel met eigen middelen als met de financiële steun van de VGC, de voorbije twee legislaturen in nieuwe kinderdagverblijven Rockertjes, Vlindertjes, Ulens, Pacheco, Comenius, Eugene Laermans, Zandmannetjes en Zavelberg. Ook werden Zavelput en Zandkasteeltje volledig gerenoveerd. Op deze manier ging de organisatie van 42 kinderdagverblijven naar 32, zonder dat er 1 kindplaats verloren ging. Integendeel zelfs, door de schaalvergroting konden zelfs plaatsen bij gecreëerd worden.

Ook tijdens de huidige legislatuur zijn er tot realisatie van de volledige transitie naar Welzijn, plannen om verder te investeren in nieuwe kinderdagverblijven, hetgeen ook indirect investeren in de doorstroom naar het Nederlandstalig onderwijs in Brussel betekent.

Tot nog toe werd bij dit alles het aantal VTE kinderdagmedewerkers, bijkomend gefinancierd door het beleidsdomein Onderwijs sinds 2017, geleidelijk aan afgebouwd van 220 VTE naar 80 VTE. De afspraak om 80 VTE medewerkers te blijven betalen vanuit Onderwijs gaf de scholengroep de nodige tijd om de opschaling van mini-crèches naar nieuwe kinderdagverblijven conform de normen voor veilige en kwaliteitsvolle opvang waar te maken. Immers, zolang de kinderdagverblijven niet gehuisvest zijn in infrastructuur die voldoet aan de normen van het beleidsdomein Welzijn, is de inzet van meer personeel nodig dan Welzijn op basis van de geldende regelgeving subsidieert, om de opvang en de veiligheid van de kinderen te garanderen. De extra middelen vanuit het beleidsdomein Onderwijs maken dit mogelijk, o.m. rekening houdend met de tijd en wettelijke termijnen die nodig zijn om de infrastructuur die voldoet aan de Welzijnsnormen, te realiseren.

Door het schrappen van de extra middelen uit Onderwijs, zoals in dit voorontwerp van decreet voorzien, komt het voortbestaan van de mini-crèches die vaak gelegen zijn in wijken waar er een groot tekort aan plaatsen is, zwaar in het gedrang. De betrokken scholengroep is hierdoor immers genoodzaakt om de financiële rendabiliteit van elk kinderdagverblijf individueel te bekijken, wat zal leiden tot het sluiten van de niet-rendabele kinderdagverblijven en tot het verdwijnen of bevrozen van opvangplaatsen. Als er geen middelen gevonden worden om deze periode van transitie te overbruggen en te versnellen, zijn deze kinderdagverblijven in gevaar, hetgeen goed is voor een verlies van 250 van de bestaande 1134 kindplaatsen. De Inspectie van Financiën wees trouwens in zijn advies ook al op dit mogelijke gevolg. De impact van de besparingsmaatregel op de kinderen die hun vertrouwde plek verliezen, op ouders die geen opvang vinden in hun eigen buurt, op de werkzekerheid van de betrokken medewerkers en op de positie van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel zal dan ook bijzonder groot zijn.

We merken tenslotte ook op dat een aantal contractuele personeelsleden, die al lang in dienst zijn, een contract van onbepaalde duur heeft en de opzegtermijn allicht nog niet geëindigd is op 31 augustus 2026. Voor het Gemeenschapsonderwijs is het evident dat de overheid, als zij toch doorzet met deze maatregelen, tenminste alle wettelijke opzegperiodes nog regulier financiert, dus ook als ze langer duren dan 31 augustus 2026.

Concluderend ziet het Gemeenschapsonderwijs deze maatregelen in het voorontwerp van decreet op gespannen voet staan met de intentie tot het verzekeren van voldoende en sterk Nederlandstalig onderwijs in Brussel aangezien de doorstroom vanuit kinderopvang bedreigd wordt. Het Gemeenschapsonderwijs vraagt daarom aan de Vlaamse Regering om deze maatregelen te schrappen, om het overleg met de betrokken scholengroep en met alle betrokken actoren, beleidsdomeinen en beleidsniveaus op te starten en om samen de reeds jaren geleden begonnen transitie van de betrokken mini-crèches/kinderdagverblijven van Onderwijs naar Welzijn verder te zetten en waar mogelijk te versnellen, zonder verlies van kinderopvangplaatsen, van personeel en van financiële draagkracht van instellingen en scholengroep Brussel.

